

Handläggare: Nina Mörman Aldunge
Telefon: 508 25 006

Till
Socialnämnden

Slutrapport från projektet unga vuxna i hemlöshet eller i riskzon för hemlöshet

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner slutrapporten.
2. Slutrapporten redovisas för kommunstyrelsen.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Eva Sandberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Utifrån erfarenheterna från ett tidigare projekt riktat till unga vuxna ansökte och beviljades förvaltningen under 2009 medel från medelsreserven till två olika projekt för unga vuxna: ”Socialtjänstlots för unga vuxna som befinner sig i hemlöshet” benämnt ”Projekt unga vuxna i hemlöshet eller i riskzon för hemlöshet” och ”Utvidgat MUMIN¹-samarbete för unga vuxna”. Målgruppen för projekten var personer 18-25 år. Projekten avslutades 2011-12-31. Erfarenheterna från dessa projekt ligger till grund för den vidareutveckling av arbetet som planeras under 2012. En öppen rådgivningsverksamhet med tillgång till jourboende för unga vuxna planeras. En ny projektansökan har därför inlämnats.

¹ Maria Ungdom Motiverande Intervention (samverkan polis, socialtjänst och landsting)

Bakgrund

Gruppen unga vuxna (20-25 år) ökade vid Stockholms akutboenden/härbärgen mellan år 2004 och 2007. Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen beviljades 1,1 mnkr från Länsstyrelsen i Stockholms län till projektet ”Unga vuxna på härbärke”, som startade i mars 2008. Syftet med projektet var att undersöka varför målgruppen unga vuxna ökar vid akutboenden/härbärgen. I projektet, som avslutades i maj 2009, gjordes en kartläggning av alla unga vuxna 20-25 år som sökt akutboende. Utifrån denna kartläggning ansökte och beviljades förvaltningen under 2009 medel från medelsreserven till två olika projekt för unga vuxna: ”Unga vuxna som befinner sig i hemlöshet eller i riskzon för hemlöshet” benämnt ”Projekt unga vuxna i hemlöshet eller i riskzon för hemlöshet” och ”Utvidgat MUMIN-samarbete för unga vuxna”.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Socialtjänstavdelningen.

Sammanfattning av slutrapporten

”Projekt unga vuxna i hemlöshet” har varit ett tvåårigt projekt som startade i februari 2010. Målgruppen för projektet var unga vuxna 18-25 år som befunnit sig i hemlöshet eller i riskzon för hemlöshet. Projektet har därför vänt sig till unga vuxna som bott på härbärke eller andra akuta logialternativ, exempelvis vandrarhem men även unga vuxna som flyttat runt hos vänner och inte haft en etablerad kontakt med socialtjänsten.

Projektet har bestått av två heltidsanställda socialsekreterare (varav en samordnare på halvtid) anställda på Uppsökarenheten för vuxna och åtta halvtidsanställda socialsekreterare från sex olika stadsdelsförvaltningar (sdf). De sdf som haft flest unga vuxna placerade på akutboende/härbärke föregående år inbjöds att delta i projektet. Deltagande sdf under 2010 var Enskede-Årsta-Vantör, Södermalm, Rinkeby-Kista samt Spånga-Tensta. Under 2011 medverkande Enskede-Årsta-Vantör, Södermalm, Hässelby-Vällingby samt Skärholmen. Socialsekreterare från försörjningsstöds- samt vuxnenheten har medverkat i projektet.

Projektet har arbetat med 212 klienter under två år. Av dem var 36 % kvinnor och 64 % män. Hälften av klienterna, 51 %, har enbart varit aktuella på socialtjänstens försörjningsstödsenheter. En tredjedel, 36 %, har varit aktuella på vuxnenheter inom socialtjänsten. 4% har varit aktuella på enheter för socialpsykiatri, trots att 38 % av klienterna uppgav psykisk ohälsa som ett problemområde.

Ett effektmål för projektet var att tiden som unga vuxna bor på akutboende/härbärge skulle minimeras till högst sju nätter. TÖG-statistiken² visar att projektet inte uppnått detta effektmål. Under 2010 logerades 33 av totalt 78 personer fler än sju nätter. Under 2011 var motsvarande antal 32 av totalt 82 klienter. Sammanlagt under projekttiden har således 65 personer i målgruppen bott fler än 7 nätter på härbärge/akutboende.

Projektet har gjort en uppföljning för att undersöka orsakerna till varför dessa personer inte har kunnat erbjudas annat boende inom utsatt tidsgräns. Den vanligaste orsaken har varit ett pågående missbruk och att det inte funnits andra lämpliga boendelösningar.

En tydlig effekt av projektet för medverkande sdf var att antalet klienter som bott fler än 7 nätter på härbärge/akutboende minskade till skillnad mot de sdf som inte ingått i projektet. Där ökade istället antalet sådana placeringar under mätperioderna.

Övriga effektmål var att samtliga i målgruppen som projektet arbetat med skulle ha individuella arbetsplaner. Alla som behövde förstärkta insatser över tid skulle också vara aktualiserade på behandlings-/missbruks-/vuxengrupp eller motsvarande. Dessa mål uppnåddes i mycket hög utsträckning.

Projektmål

Utveckla arbetsmetoder i samarbete med stadsdelsförvaltningarna i arbetet med målgruppen. Detta genom att utreda vad som bäst fungerar för att nå uppställda mål och vidareutveckla detta arbetssätt.

De sdf som medverkat i projektet har på många sätt utvecklat liknande arbetsmetoder. I huvudsak har en utveckling av arbetsmetoder i det direkta klientarbetet skett genom att prova nya arbetssätt. Medarbetarna har arbetat intensivt tillsammans med klienterna med att kartlägga hinder och möjligheter för inträdet på bostadsmarknaden. Utöver detta har man gett praktiskt stöd med tillgång till datorer, telefon och bistått med att söka bostäder, skriva boende-CV och haft en tät uppföljning med klienterna.

Kartläggningar av målgruppen har gjorts på några sdf och man har också utvecklat metoder av mer förebyggande karaktär.

² TÖG=Tak-över-huvudet-garantin. TÖG-statistiken omfattar alla placeringar som gjorts på härbärgen/akutboenden.

Att inventera befintliga vård- och boendialternativ för unga vuxna samt utarbeta förslag på fungerande vårdkedjor och lämpliga boendialternativ.

Arbetet med att inventera befintliga boendialternativ påbörjades våren 2010 och utifrån denna inventering och de kunskaper som inhämtats från fokusgrupper och intervjuer har projektet urskiljt två grupper där det saknas boendialternativ.

Den större gruppen är de som enbart är aktuella på enheter för försörjningsstöd och som i dagsläget i huvudsak bor på vandrarhem, Hotelljouren eller flyttar runt hos vänner, men även bor på härbärgen/akutboenden. Under 2010-2011 har projektet arbetat med ett hundratal personer, men det finns enligt stadens hemlöshetsräkning fler unga vuxna i staden som befinner sig i hemlöshet och behöver akut logi.

Den andra gruppen befinner sig i ett aktivt missbruk och är färre till antalet. Projektet har identifierat ett 20-tal personer per år som har bott på akutboende/härbärke fler än 7 nätter på grund av att det saknas alternativ till akutboende för dessa klienter som befinner sig i aktivt missbruk.

Fokusgrupper

I samverkan med förvaltningens utvecklingsenhet har fokusgrupper arrangerats dels med professionella, som arbetar med målgruppen, dels med unga vuxna som ingått i projektet. Intervjuer med unga vuxna och med chefer på stadsdelsförvaltningarna har också gjorts. I oktober 2011 genomfördes en workshop för att fånga upp idéer inför framtiden utifrån de resultat som framkommit i projektet samt genom fokusgrupper och intervjuer.

Slutsatser

Det är viktigt med en tillgänglig socialtjänst

Det är inte alltid tydligt vart den unga vuxne ska vända sig för att söka bistånd. Socialtjänstens organisation kan vara svår att förstå och uppfattas därför av många som svårtillgänglig.

Många har också stora brister i kunskap om hur socialtjänsten, bostadsmarknaden, arbetsmarknaden och olika myndigheter fungerar. Att ge grundläggande samhällsinformation är en viktig del i arbetet med målgruppen.

Det saknas boendialternativ för unga vuxna

Detta gäller för både unga vuxna som är i aktivt missbruk och de som inte har missbruksproblematik.

Det behövs metoder att identifiera unga vuxna i riskzon för hemlöshet på stadsdelsförvaltningarna

De sdf som medverkat i projektet har utvecklat arbetsmetoder på respektive sdf som varit effektiva för att identifiera målgruppen och att minska antalet placeringar på härbärge/akutboende. Projektet har identifierat en stor grupp unga vuxna som enbart är aktuella på socialtjänstens enheter för försörjningsstöd och där finns ett behov av att utveckla arbetsmetoder för att underlätta inträdet på bostadsmarknaden.

Det finns behov av intern samverkan

”Projekt unga vuxna i hemlöshet eller i riskzon för hemlöshet” och det ”Utvidgade MUMIN-projektet” har visat vikten av en god samverkan. Fortsatt internt samarbete mellan Uppsökarenheten för vuxna, Ungdomsjouren och Socialjouren behöver utvecklas för att förstärka metodarbetet med åldersgruppen 18-20 år.

Ny ansökan om projektmedel

En ny ansökan om projektmedel för 2012 för att vidareutveckla arbetet riktat mot unga vuxna har ingetts till kommunstyrelsen. Utifrån de gjorda erfarenheterna från de två projekten för unga vuxna, som avslutades under 2011, vill förvaltningen pröva en ny modell som stöd för målgruppen. En öppen rådgivningsverksamhet ”Botorg” med tillgång till jourboende för unga vuxna planeras starta under 2012.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen bedömer att det är mindre lämpligt att placera unga vuxna 18-25 år på härbärge/akutboende där de möter personer med ett avancerat missbruk ofta kopplat till svåra psykiska problem. Intervjuerna visar att flera unga vuxna har känt sig skrämnda av att placeras i en sådan miljö.

Det framkommer också i slutrapporterna från projekten att många är i behov av mer stöd än vad som normalt kan erbjudas på stadsdelsförvaltningarna. Erfarenheterna från de två projekten riktade mot unga vuxna ligger till grund för den vidareutveckling av arbetet som planeras för 2012.

Bilagor:

1. Slutrapport
2. Statistik
3. Kostnadsredovisning